

derfor ansæe det for letfindigt og uforsvarligt, navnlig fra denne Side af Salen, hvortil jeg har den Ære at høre, at opkaste alvorlige Betænkkeligheder mod en Lov af denne Natur, naar man forud maatte være overbevist om, at disse Betænkkeligheder ikke kunne overvindes. Ligeledes finder jeg mig opfordret til at udtale, at det ingenlunde er nogen særegen Mis-tillid enten til Sogneforstanderskaberne eller til Re-gjeriingen i denne Sag, der har ledet mig til at tage Deel i Vænderingsforslaget; og navnlig er jeg overbevist om, at Bøndestændens, de Høve-rigjørendes Interesse paa ingen Maade vil være truet og udsat for Fare fremfor de Høveriberetti-gedes enten ved de Valg, som Sogneforstanderska-berne skulle udføre eller ved Regjeriingens Valg af Commissionsnærnes Formænd. Mine Betænk-ligheder ved den foreslåede Sammensættelses-maade hidskrives sig fra andre Betragtninger, og ere af en ganske anden Art. Jeg troer saaledes, at, naar man tager Hensyn til Sogneforstanderskabernes Stilling ligeover for de Valg, de skulle fuldføre, da ville de have overmaade mange Bænkkeligheder at overvinde og være i en heel mislig Situation. Man maa vel lægge Mærke til, at Sogneforstan-derne skulle vælge enkeltviis, hver for sig, og kun vælge een Mand; i dette ene Valg og i denne ene Mand skulle nu de forskjelligste, næsten hinanden ganske modsatte Hensyn for-enes, dersom Valget skal kunne være et tilfreds-stillende. Sogneforstanderskaberne skulle stræbe efter at finde en Mand, der har Sagkundskab i begge Retninger, han maa kunne betragte Høveriet baade fra Bøndestændens og fra Her-remandens Standpunkt, uden dog at betragte det eenfaldigt fra noget af disse forskjellige Standpunkter; Sogneforstanderskaberne maae fremdeles stræbe efter at finde en Mand, som kan modtages med Tillid fra begge Parter, uden dog at han ifølge Livsstilling eller an-dre Forhold maa antages at være sær hendra-get til nogen af Parterne; kort sagt: der skal vælges en Mand, der kan repræsentere begge Parters Interesser, og dog staae saaledes over disse Interesser, at han kan staae upartist mellem dem (Hør!). Deri forekommer det mig ligger en overordentlig Bænkkelighed for Sogneforstanderskaberne. Kunde Sogneforstan-

derskaberne for et heelt Høveridistrict træde sammen f. Ex. igjennem Udsendinge og vælge i Forening, da vilde jeg antage Bænkkelighe-derne for langt mindre; thi da kunde de ved samlet at vælge flere Personer fordele de for-sjellige Hensyn, der ere at tage paa de for-sjellige Personer, der da bleve at betragte som en Heelhed, iblandt hvilken Godseierne og Bønderne langt lettere vilde kunne finde sin Mand; men netop deri, at ethvert Sognefor-standerskab vælger for sig selv isoleret, uden at kunne conferere med de Andre, uden nogen aftalt Plan, og kun vælger een Mand, deri seer jeg en overordentlig Bænkkelighed for at kunne træffe det reite Valg (Ja!). Liger imod Hensyn til Sogneforstanderskabernes Sam-mensætning, som jo i Regelen bestaae netop af de paagjældende Parter, da stiller det sig for mig saaledes, at man, for at kunne naae en Overenskomst, vil blive nødsaget til ved Valget alene at see hen til saadanne ganske almindelige Egenstaber, som det vel kan være meget gavnligt og meget nyttigt at faae ind med i Taxationscommissionsnerne, men hvorved tillige, naar man væsentlig skal lade sig bestemme af Hensyn hertil, ville udelukkes Elementer, som ikke uden Skade for begge Parter kunne undværes i Taxationscommis-sionerne, navnlig den specielle Sagkundskab og den umiddelbare Betragtning af Forholdene, der her, hvor det kommer an paa at falde en Dom og have et Skøn netop om specielle Gjenstande, ere saa nødvendige. Staae Me-ningerne i Sogneforstanderskaberne derimod saa skarpt imod hinanden, at ingen Overenskomst er mulig, da vil Majoriteten, som, vel at mærke, de allerfleste Steder, ja, man kan vel sige: alle Steder bestaaer af Bønder, og paa Fæsteegnene netop af de Høverigjørende, da vil Majoriteten, siger jeg, meget let fristes til at afgjøre Valget eenfaldigt. Hvad Parterne angaaer, da forekommer det mig for dem at være en ligefrem og naturlig Ret i en Sag som den foreliggende, hvor det kommer an paa at afgjøre saa personlige Interesser, at en Mand, i hvem de erkjende sig repræ-senterede og hvem de stole paa, vil tale deres Sag og have deres Fordele, som om de selv kunde være tilstede. Det hjælper ikke